

EXPUNERE DE MOTIVE

Importanța unei legi în domeniul protecției minorilor este determinată, în principal, de faptul că, în România, nu există un cadru legislativ care să acorde tinerilor sub 18 ani o șansă împotriva anumitor vicii și tentații dăunătoare care provoacă consecințe grave asupra procesului de dezvoltare normală a adolescenților.

Constituția României garantează prin art. 34 alin. (1) dreptul la ocrotirea sănătății. Totodată, alin. (2), al aceluiași articol, prevede obligația statului de a lua măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice.

Prevederile legale existente, prin care se interzice vânzarea alcoolului și a produselor din tutun minorilor de sub 18 ani, nu sunt suficiente pentru a-i descuraja pe comercianții care nu respectă legea, de a proteja tinerii împotriva unor vicii cum ar fi consumul de alcool sau fumatul.

Prin propunerea legislativă înaintată sunt reglementate anumite interdicții ce vizează persoanele care nu au împlinit vârsta de 18 ani dar impune și o serie de sancțiuni contravenționale pentru cei care încalcă sau ajută la încălcarea acestor interdicții.

Conform unui studiu efectuat, anul trecut, de Agenția Națională Antidrog, patru din cinci adolescenți sub 14 ani sunt consumatori de băuturi alcoolice, această situație întâlnindu-se în aproape toate zonele țării.

Potrivit unui alt studiu realizat, în 2004, de Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Sănătate, numărul adolescenților care consumă alcool, tutun și droguri injectabile s-a dublat în ultimii ani iar 64% dintre adolescenții de 16 ani fumează și beau.

În statele Uniunii Europene, vârsta legală pentru consumarea băuturilor alcoolice diferă, cea de 18 ani fiind adoptată de majoritatea țărilor. Marea Britanie se confruntă tot mai mult cu dorința populației de a crește vârsta legală pentru consumarea băuturilor alcoolice de la 16 la 18 ani. De asemenea, în cele mai multe țări din Europa și nu numai (ex. SUA), fumatul în locurile publice, la serviciu, în mijloacele de transport, cafenele, a fost interzis.

În același context, tinerii sub 16 ani din Franța pot merge în localuri numai dacă sunt însoțiți de părinți sau de tutorele legal și nu pot consuma băuturi alcoolice.

Statele Unite ale Americii dețin cele mai stricte prevederi legislative referitoare la protecția minorilor, vârsta legală la care tinerii pot consuma băuturi alcoolice fiind de 21 de ani. Există legi care interzic minorilor americani să intre în localurile unde se consumă băuturi alcoolice. În Alabama, Alaska și Utah, minorii care nu au împlinit vârsta de 19 ani nu au voie să cumpere produse din tutun. În California, se încearcă mărirea vârstei legale pentru fumat de la 18 la 21 de ani, deținerea produselor din tutun de către minori fiind strict interzisă. În celelalte 46 de state și Districtul Columbia, vârsta legală pentru fumat este de 18 ani.

Minorii din Canada care nu au împlinit vârsta de 19 ani nu pot consuma băuturi alcoolice. Tot până la 19 ani, minorii canadieni nu au voie să fumeze.

O problemă majoră cu care se confruntă societatea românească este determinată de lipsa tot mai mare de interes a adolescenților față de școală. Unul dintre factorii determinanți ai acestui dezinteres față de programele educaționale este existența unei alternative nesănătoase pentru minori, care preferă, în timpul orelor, să meargă în baruri, localuri, cluburi de internet. Razii repetate ale polițiștilor au scos la iveală faptul că, mai ales în timpul dimineții, localurile sunt pline de elevi care lipsesc de la școală. În astfel de ocazii, polițiștii nu pot face altceva decât să aplice sancțiuni contravenționale pentru tulburarea liniștii și ordinii publice sau pentru lipsa actului de identitate, cuantumul amenzilor fiind modic.

Pentru a reduce procentul elevilor care lipsesc nejustificat de la școală, în China se aplică o prevedere prin care este interzisă prezența minorilor care nu au împlinit vârsta de 16 ani în cluburile de internet dacă aceștia nu sunt însoțiți de părinți. Minorii chinezi nu pot petrece în aceste cluburi mai mult de trei ore pe zi.

Ca urmare a motivelor prezentate, se impune necesitatea sancționării celor care încalcă legea, contribuindu-se în acest mod la prevenirea și la reducerea numărului tinerilor sub 18 ani care preferă să petreacă ore bune în localuri și baruri decât să meargă la școală.

Din categoria atracțiilor negative fac parte și jocurile video și cele electronice, mai ales cele care au un caracter violent sau care promovează pornografia. Aceste produse sunt la fel de nocive ca și filmele și emisiunile interzise minorilor.

În SUA există mai multe prevederi care sancționează închirierea sau cumpărarea de jocuri video care promovează violența sau sexualitatea explicită de către minorii care nu au împlinit vârsta legală. Ca urmare a acestei prevederi, persoanele care comercializează aceste jocuri sunt obligate să menționeze pe fiecare produs în parte ce conține acesta și cărei categorii de consumatori îi este destinat.

În Marea Britanie există o altă măsură de protecție care se aplică minorilor și se referă la interdicția efectuării de tatuaje și piercing-uri de către minorii care nu au împlinit 18 ani dacă aceștia nu au acordul părinților.

Măsurile cuprinse în această propunere legislativă au, în primul rând, scopul prevenirii comiterii unor infracțiuni de către tineri pe fondul consumului de alcool, a vizualizării de produse care promovează violența și sexualitatea explicită. În al doilea rând, se urmărește protejarea sănătății și integrității fizice și psihice a adolescenților și, nu în ultimul rând, aplicarea unor pedespse corespunzătoare celor care nu respectă prevederile legale în materia protecției minorilor.

Din aceste considerente a fost elaborată prezenta propunere legislativă pe care o supunem Parlamentului spre dezbatere.

INIȚIATORI,

DEPUTAȚII PD:

IOAN OLTEAN

MONICA IACOB RIDZI

AUGUSTIN ZEGREAN

DANIEL BUDA